

det er noget, som udenforstaaende ikke kunne dømme om, men jeg kan antage, at der foreligger meget alvorlige Grunde og vel ogsaa meget alvorlige Forhandlinger og Underhandlinger, inden man saaledes har fraveget sin gamle Taktik og er gaaet over til at stille sig paa et nyt Standpunkt.

Den Ændring, som er føjet til Loven, kan jo blive af overordentlig Rækkevidde. Det er beklageligt, at Ændringen er saa ubestemt, uklar og taaget, at man ikke paa Forhaand kan bedømme, hvor stor Rækkevidden i Virkeligheden er. Vi vide ikke, om vi lovgive om Smaasummer og ubetydelige Ting, eller om vi lovgive om flere Millioner Kr. aarlig, hverken vi eller den ærede Ordfører og de andre, der have stillet dette Ændringsforslag, vide noget om dette. Derfor synes jeg, man ikke kan forsvare at lovgive paa den Maade. Dernæst er, som jeg ogsaa paaviste ved anden Behandling, den Ændring, der er foretagen, af en meget uretfærdig Karakter. Det er en Ændring, der saa godt som udelukkende vil komme Hartkornsejerne til gode, den vil blive til Fordel for et Par Tusinde Herremænd og ca. 70,000 Bønder, medens den øvrige Befolkning ikke vil faa Fordel deraf, men tværtimod vil have Tab derved. Men saaledes at være med til at lovgive udelukkende til Fordel for de besiddende her i vort Land vil jeg ikke. Det forekommer mig, at den Karakter, Loven nu har faaet, er, at den er bleven til en ren Klasselov, det er de besiddende Klasser, der her lovgive til Fordel for sig selv og paa andres Bekostning. Det er derfor ogsaa min Overbevisning, at dette Forslag, hvis det bliver ophøjet til Lov, vil vække almindelig Misfornøjelse ude omkring i Landet. De allerfleste Mennesker ville ikke synes om denne Lov og kunne ikke synes om den. Naturligvis vil der være nogle, som ville være tilfredse med den, nemlig alle dem, der kunne regne ud, hvor stor pekuniær Fordel de ville faa af den Ændring, som Venstre har føjet til Lovforslaget. Ja, naar jeg siger, at det er Venstre, som har føjet denne Ændring til Lovforslaget, er det næppe rigtigt. Den ærede Ordfører sagde ved anden Behandling til os Socialdemokrater, at vi ikke

være i Stand til at forhindre Venstre i at gennemføre denne Ændring. Jeg sluttede deraf, at den ærede Ordfører stod i Spidsen for hele Venstrereformpartiet, idet de alle sammen troppede op bag efter den ærede Ordfører, men det viste sig, den Gang vi kom til Afstemning, at Venstrepartiet var gaaet slemt i Stykker. Det var de moderate og Højre, som reddede denne Ændring, saa at den blev gennemført, det var de moderate, som i samlet Trop stemte sammen med Venstre. Man lærer jo heraf, at naar der skal vedtages Love af denne Beskaffenhed, har Venstre ikke bedre Venner end de moderate, saa er det alligevel til syvende og sidst dem, de skulle stole paa. Hvis de moderate ikke havde støttet Venstre den Dag, havde det været den ynkkeligste Vandgang for de Herrer af Venstre, som kun kunde stille med nogle og tredive Stemmer. Nu fik de imidlertid skrabet 55 Stemmer sammen til Fordel for denne Ændring. Men, som sagt, Venstre kan takke de moderate for, at Ændringen blev vedtagen, uden deres Hjælp havde de her staaet hjælpeløse.

Naar den ærede Ordfører forleden Dag sagde, at vi ikke kunde forhindre denne Ændrings Vedtagelse, troede jeg rigtignok, at han var ganske anderledes velstillet, end det har vist sig, han var. Men ganske vist, jeg forstaa saa godt, at man fra et demokratisk Standpunkt kan have næret mange Betæneligheder ved at stemme for den Ændring, den ærede Ordfører var Talsmand for. Hvis man blot vil gøre sig dette ganske simple Spørgsmaal ved denne Lejlighed: Kan man være bekendt at modtage Love af denne Beskaffenhed? tror jeg, der er mange, der ville sige: Nej, det kunne vi ikke være bekendt! Der har i saa lang Tid været Tale om at skaffe Skattelettelse ved de forelagte Skattelove, altsaa paa den ene eller anden Maade skaffe Befolkningen Lettelse, og skulde hele denne Politik ende i dette ene, at vi nu vedtoge denne Lov, som kun gav Skattelettelse for de større Hartkornsejere, medens alle andre ingen Ting fik, kan jeg saa godt forstaa, at mange sige til sig selv: Kunne vi være det bekendt? Kunne vi være bekendt at give Klasselove af en saa udpræget Karakter som denne? Skal hele denne Politik